

License Information

Study Notes (Biblica) (Swahili) is based on: Biblica Study Notes, [Biblica Inc.](#), 2023, which is licensed under a [CC BY-SA 4.0 license](#).

This PDF version is provided under the same license.

Study Notes (Biblica)

Malaki 1:1-5

Malaki alishiriki ujumbe wake mwingi kupitia maswali na majibu. Mungu alizungumza na kuuliza maswali kwa watu wake (watu wa Mungu) wanaoishi katika nchi ya Yuda. Watu walijibu maswali ya Mungu. Pia walimuuliza maswali.

Hawa walikuwa watu ambao walikuwa wameachwa hai baada ya Mungu kuleta hukumu. Hukumu ilikuwa wakati serikali ya Babeli ilipochukua udhibiti wa ufalme wa kusini. Kundi hili la watu lilijumuisha wale ambao familia zao hazikulazimishwa kuondoka katika ufalme wa kusini. Kundi pia lilijumuisha Wayahudi ambao walikuwa wamerudi Yuda kutoka Babeli.

Serikali ya Uajemi ilikuwa imewaruhusu kurudi na kujenga tena hekalu. Seti ya kwanza ya maswali na majibu ilikuwa kuhusu upendo wa Mungu. Mungu alichagua kuonyesha upendo wake kwa Abrahamu. Aliuonyesha kwa kufanya agano na Abrahamu na ukoo wake. Mungu alichagua kuendeleza agano lake na Abrahamu kupitia ukoo wa Yakobo. Hiyo ni moja ya njia aliyoonyesha upendo wake kwa watu wa Israeli.

Swali la watu kuhusu upendo wa Mungu lilionyesha jambo fulani. Lilionyesha walivyohisi kuhusu chaguo la Mungu na maagano yake. Hawakuhisi kwamba mambo haya yalikuwa na umuhimu. Hawakuhisi kwamba mambo haya yalisaidia maisha yao. Maswali waliyouliza baadaye katika ujumbe wa Malaki yalionyesha hili pia.

Malaki 1:6-3:15

Mungu aliwatuhumu watu wake kwa mambo mengi katika maswali na majibu yake. Aliwatuhumu kwa kutomheshimu au kumstahi. Walionyesha hili kwa kutoishi kulingana na njia ambazo Mungu alikuwa amewafundisha. Mungu alikuwa ameeleza njia zake za kuishi katika Sheria ya Mose. Watu walikuwa wameahidi kufuata njia za Mungu. Walitoa ahadi hii katika agano la Mlima Sinai.

Sheria nyingi katika agano hilo zilihusu jinsi ya kumwabudu Mungu. Zilikuwa pia kuhusu jinsi ya kuwatendea wengine. Lakini watu walitoa dhabihu ambazo hawakupaswa kutoa. Hawakumrudishia

Mungu asilimia kumi ya kila kitu walichokuwa nacho. Wanaume wengi walikuwa wameoa wanawake waliokuwa wanaabudu miungu ya uongo. Wanaume wengi waliwapa talaka wake zao. Watu waliwatendea watu wenye uhitaji vibaya. Makuhani hawakuwafundisha watu njia za Mungu za kuishi.

Hadithi zilizorekodiwa katika Ezra na Nehemia zilionyesha watu wakifanya mambo haya. Mambo haya yalikwenda kinyume na kile ambacho Mungu alitaka watu wake wafanye. Maswali na majibu ya watu yalionyesha kwamba hawakuelewa Mungu ni nani au anachotaka. Mungu alieleza kwamba yeye alikuwa Baba yao, Bwana wao na Muumba wao. Watu walikuwa mali yake. Walipaswa kuwa waaminifu kwa kila mmoja kama vile yeye alivyokuwa mwaminifu kwao.

Mungu hufanya yaliyo sawa na haki na huleta hukumu dhidi ya wale wanaotenda maovu. Mungu ni Bwana anayemiliki yote. Anaweza kutoa kila kitu ambacho watu wanahitaji. Mungu alitamani kuwabariki watu wake kwa kiasi kikubwa kiasi kwamba wasingeweza kuhifadhi yote. Mungu angefanya hivi ikiwa watu wake wangeishi kwa uaminifu kwa agano la Mlima Sinai. Hii haimaanishi kwamba watu wa Mungu walikuwa na udhibiti juu ya baraka kutoka kwa Mungu. Haimaanishi kwamba wangebarikiwa kwa kutoa pesa kwa Mungu au hekalu. Njia hiyo ya kufikiri inaitwa injili ya mafanikio na si kweli.

Kile kilichokuwa kweli ni kwamba watu wa Mungu walihitaji kuwa waaminifu kwa agano la Mlima Sinai. Hii ingewaruhusu baraka za agano kuja juu yao. Lakini watu wa Mungu hawakuamini mambo haya kuhusu Mungu. Hawakumwamini kwamba angewapa chakula na kinywaji walichohitaji, wala hawakumwamini kwamba anawaadhibu wale wanaotenda maovu. Waliuliza maswali kuhusu haki ya Mungu, maswali yanayofanana na yale yaliyo katika Zaburi 73 na pia yale yaliyoulizwa na Yobu. Watu hawakuamini kuwa Mungu alitaka kuwabariki. Pia hawakuamini kuwa kumtii Mungu kwa uaminifu kulikuwa bora zaidi kuliko kufanya wanavyotaka.

Ilionekana kwao kwamba kumtii Mungu ilikuwa kazi ngumu. Ilikuwa ngumu na haikuwaletoa chochote kizuri. Kwa mamia ya miaka watu wa Mungu walikuwa wamekataa kumwamini na kumtumaini. Wayahudi wakati wa Malaki

walikuwa wameishi katika wakati wa hukumu ya Mungu. Lakini wengi hawakuwa waaminifu kwa Mungu kuliko watu wao wa zamani. Mungu alihisi kuchoka na hili.

Malaki 3:16-4:3

Nabii Malaki alishiriki ujumbe wa Mungu kuhusu siku ya Bwana. Ulikuwa ujumbe wa hukumu dhidi ya watu wenye dhambi. Hawa ni watu wanaoruhusu nguvu ya dhambi kuwatawala. Wanachagua kufanya mambo maovu na wanakataa kuacha kutenda dhambi.

Hasira ya Mungu ililinganishwa na tanuru inayowaka moto. Ingewateketeza watu hawa wenye kiburi na wenye dhambi. Hivyo ndivyo Mungu alivyoelezea hatua aliyokuwa akienda kuchukua. Angetenda ili kukomesha kabisa uovu na kila mtu anayefanya mambo maovu.

Huu ulikuwa ujumbe wa matumaini kwa wale waliomheshimu Mungu. Watu hawa wangukuwa na furaha tele Mungu alipoleta hukumu dhidi ya uovu. Hii ni kwa sababu ingewaruhusu kuponywa na Mungu. Walihitaji kuponywa kutokana na madhara yote ambayo dhambi na uovu husababisha. Kisha wangeweza kufurahia maisha kikamilifu na Mungu.

Mungu ndiye Hakimu. Ni yeye pekee anayejua ni nani anayemheshimu na kumtukuza kwa moyo wao wote. Wale wanaomheshimu na kumtukuza Mungu waliitwa hazina yake maalum. Hii ilionyesha jinsi Mungu anavyofurahia watu wanapompenda.

Malaki 4:4-6

Mungu alitamani watu wake wamwamini na kumtii. Alitamani wanadamu waishi kwa amani naye.

Hiyo ndiyo sababu Mungu aliwakumbusha watu wake kuhusu mafundisho ya Mose. Hii ilikuwa njia ya kuzungumzia hadithi zote na sheria za watu wa Mungu. Hadithi hizi na sheria zilikuwa sehemu ya Maandiko. Maandiko ni neno la Mungu na yanachunguzwa na watu wa Mungu.

Hadithi na sheria hizi zilirekodiwa katika Agano la Kale. Sheria ya Mose ilionyesha watu wa Mungu jinsi ya kumpenda, kumheshimu na kumtukuza Mungu. Iliwaonyesha jinsi ya kuwatendea wengine vyema. Iliwaonyesha jinsi ya kuishi kwa amani. Hii ilijumuisha amani na Mungu, na familia zao na kama taifa.

Mungu aliahidi kumtuma nabii Eliya kabla ya siku ya Bwana kuja. Hii ilikuwa njia ya kuzungumzia ujumbe wote ambao Mungu alikuwa amesema kupitia manabii wake kwa mamia ya miaka. Ujumbe huo pia ulikuwa sehemu ya Maandiko yaliyosomwa na watu wa Mungu. Maandishi ya manabii yaliwafundisha watu wa Mungu mambo yale yale yaliyofundishwa katika Sheria ya Mose.

Kuzungumzia nabii Eliya pia ilikuwa njia ya kuzungumzia mjumbe fulani, ambaye Mungu alikuwa ametaja katika Malaki 3:1. Mjumbe huyo angeandaa njia kwa ajili ya Bwana na kufanya hivi kabla ya Mungu kuja kuhukumu watu wake.

Miaka mingi baadaye ujumbe huu kutoka kwa Malaki uliwasaidia wafuasi wa Yesu. Ujumbe huo uliwasaidia kuelewa maisha na kazi ya Yesu. Yesu alielezea unabii wa Malaki kuhusu Eliya. Alielezea kwamba ulikuwa unabii kuhusu Yohana Mbatizaji. Hii iliwasaidia wafuasi wa Yesu kuelewa jambo fulani kuhusu Yesu. Yeye ndiye Bwana ambaye mjumbe aliwaandalia watu. Yesu ndiye Bwana ambaye walikuwa wakimtamani.